

Subiecte la Teologie Dogmatică și Simbolică

examenul de Capacitate preotească

1. **Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, așezăminte ale Revelației dumnezeiești:** Împărțirea, inspirația și tâlcuirea Sfintei Scripturi. Aspectele statornic și dinamic ale Sfintei Tradiții (Predanii). Monumentele și documentele Tradiției bisericești.
2. **Dumnezeu, Unul în ființă și Întreit în persoane:** Descoperirea Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură. Formularea dogmei trinitare (cu explicarea terminologiei aferente). Persoanele Sfintei Treimi și relațiile dintre Ele. Perihoreză și apropiere. Adaosul Filioque: abordare istorică și doctrinară.
3. **Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos:** De la hristologia divină (cf. *Ioan* 1, 1; *Coloseni* 1, 15; *Evrei* 1, 1-3 și *I Ioan* 1, 2) la hristologia umană (*Ioan* 1, 14 și *I Ioan* 1, 1). Unitatea ipostasului și dualitatea naturilor (firilor) Logosului întrupat. Unirea firilor după ipostas și consecințele acesteia.
4. **Învățătura despre Biserică:** Întemeierea, ființa și însușirile (atributele) Bisericii. Membrii Bisericii: cler și credincioși. Treptele ierarhiei harice sacramentale.
5. **Sfintele Taine:** natura, necesitatea și clasificarea Tainelor. Cele șapte Taine (prezentare individuală).
6. **Prea-cinstirea (supra-venerarea) Maicii Domnului** (argumente scripturale și patristice în teologia ortodoxă. Exagerările mariologiei romano-catolice). Temeiuri pentru cinstirea (venerarea) sfinților, a moaștelor și a Sfintei Cruci.

Bibliografie:

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996; *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997; *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

Prof. N. CHIȚESCU, Pr. Prof. Isidor TODORAN, Pr. Prof. I. PETREUȚĂ, *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, vol. I, Cluj-Napoca, 2004 și vol. II, 2005.

Pr. Prof. Dumitru POPESCU, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.

Paul EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, traducere din limba franceză de Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.

George FLOROVSKY, *Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos*, traducere de Florin Caragiu și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Sfânta Treime sau La început a fost Iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2012.

Pr. Prof. Boris BOBRINSKOY, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.

Vasile CRISTESCU, *Persoanele Sfintei Treimi și comunitatea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazianz*, Editura Junimea, Iași, 2000.

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Ființa și ipostasurile în Sfânta Treime după Sfântul Vasile cel Mare*, în volumul omagial *Studia Basiliana, Sfântul Vasile cel Mare, închinare la 1630 de ani*, Ed. Basilica, București, 2009.

Pr. Prof. Ion BRIA, *Iisus Hristos – Dumnezeu Mântuitorul. Hristologia*, în *Studii Teologice*, nr. 2/1991, pp. 3-52.

Pr. Ștefan BUCHIU, *Întrupare și unitate*, Editura Libra, București, 1997.

- Pr. Boris BOBRINSKOY, *Taina Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2002.
- Ioannis ZIZIOULAS, *Euharistie, Episcop, Biserică*, traducere de Ioan V. Istrati și Geanina Chiriac, Editura Basilica, București, 2009.
- Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Relațiile treimice și viața Bisericii*, în *Ortodoxia*, nr. 4/1964, pp. 503-525.
- Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Biserica universală și sobornicească*, în *Ortodoxia*, nr. 2/1966, pp. 167-198.
- Diac. Ioan I. ICĂ jr., *Maica Domnului în teologia secolului XX și în spiritualitatea isihastă a secolului XIV: Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceii – studii și texte*, Ed. Deisis, Sibiu, 2008.
- Alexander SCHMEMANN, *Maica Domnului*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2014.
- Adrian Lucian DINU, *Maica Domnului în teologia Sfinților Părinți*, Ed. Trinitas, Iași, 2004.
- Adrian DINU, *Fecioara Maria, prototip al vieții duhovnicești. Tâlcuire a operei Sfântului Irineu de Lyon*, Ed. Trinitas, Iași, 2008.
- Nicolae V. DURA, *Maicii Domnului i se cuvine prea-cinstire*, în *Studii Teologice*, nr. 4/1987, pp. 84-97.
- Emilian CORNÎTESCU, *Cinstirea Sfinților după Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție*, în *Glasul Bisericii*, nr. 3-5/1980, pp. 380-388.
- Sfântul IOAN DAMASCHIN, *Cele trei tratate împotriva iconoclaștilor*, traducere din limba greacă de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
- Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei în Biserica Ortodoxă*, traducere de Teodor Baconsky, Editura Anastasia, București, 1994.
- Sfântul IOAN DAMASCHIN, *Despre cruce și închinarea la răsărit*, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-10.

BAREM DE CORECTARE:

1. Argumentație scripturală **4 p.**
2. Referințe patristice **2 p.**
3. Comentariu teologic **2 p.**
4. Stilul lucrării, limbajul și exprimarea **1 p.**
5. **1 p.** din oficiu

Pr. lect. univ. dr. Adrian D. COVAN

